

Toelichting bij de jaarrekening 2021

I. INLEIDING

Vanaf **1 januari 2019** werd in het **lokaal bestuur Aartselaar** de “**BBC 2020**” ingevoerd zodat we thans de 3^e jaarrekening via dit nieuwe systeem voorleggen. Dit document geeft een overzicht van de geconsolideerde resultaten van het lokaal bestuur Aartselaar, terwijl de gemeente en het OCMW wel 2 afzonderlijke juridische entiteiten blijven. Enkel in schema J3 worden de afzonderlijke kosten/opbrengsten per entiteit weergegeven.

Ik heb ervoor geopteerd om in deze toelichting de resultaten van beide entiteiten (gemeente en OCMW) apart te behandelen. De wettelijke schema's geven de totale resultaten weer. Een **Excel-blad** (bijlage aan de toelichting) geeft aan hoe de totalen tot stand komen in het belangrijke **schema J2** waarin alle kosten, opbrengsten, investeringen en leninglasten staan.

In de toelichting wordt eerst ingegaan op de financiële verrichtingen met betrekking tot de gemeente Aartselaar en vervolgens die van het OCMW Aartselaar om te besluiten met een korte algemene samenvatting over het geheel (**lokaal bestuur Aartselaar**).

II. GEMEENTE Aartselaar

A. Exploitatiebudget

1. Ontvangsten

In de jaarrekening 2021 bedragen de totale ontvangsten **€ 19.300.209** t.o.v. € 18.634.425 voorzien in de kolom 2021 van het financieel meerjarenplan 2020-2025 na wijzigingen. Dit is een uitstekend realisatiepercentage van **103,57 %** (in 2020 bedroeg dit 100,53 %). Er werden meer inkomsten gerealiseerd t.a.v. de ramingen die voorzichtig werden berekend. Dit is belangrijk omdat dit overschot op de jaarrekening wordt ingepast in het meerjarenplan

De ontvangsten voor het onderwijzend personeel, dat voor 100 % wordt betoelaagd door de hogere overheid, worden buiten beschouwing gelaten aangezien dit geen daadwerkelijke ontvangst is die Aartselaar krijgt. Leerkrachten ontvangen hun loon rechtstreeks van Brussel. Dit getal (€ 2.289.485) - zowel aan ontvangsten- als uitgavenkant - vervalst de verhoudingen.

Hieronder worden (in aflopende volgorde) de belangrijkste opbrengsten voor de gemeente Aartselaar (dienstjaar 2021) weergegeven:

Actie	item	Alg. rek.	Algemene rekening omschrijving	Vorderingen
FIN-AC02	0020-00	7300000	Opcentiemen op onroerende voorheffing	€ 6.437.754,91
FIN-AC01	0020-00	7301000	Aanvul. belasting op personenbelasting	€ 4.080.767,07
GBB-FIN	0010-00	7400000	Gemeentefonds - basisdotatie	€ 2.215.742,00
GBB-FIN	0020-00	7302000	Motorrijtuigen	€ 1.814.735,97
MIL-AC01	0300-00	7020999	Invoering Diftar systeem vanaf 1/4/2021	€ 656.351,35
GBB-FIN	0010-00	7404001	Alg. werkingssubsidies (Vorige gesco's)	€ 476.343,12
GBB-OND	0800-00	7405999	Specifieke werkingssubsidies onderwijs	€ 474.529,68
GBB-FIN	0650-00	7500000	Dividenden uit gas (Fluvius)	€ 273.374,44
GBB-FIN	0010-00	7400101	Gemeentefonds - sectorale subsidies	€ 256.707,16
GBB-FIN	0640-00	7500000	Dividenden uit elektriciteit (Fluvius)	€ 232.086,51
GBB-SPORT	0742-02	7010003	Toegangsgelden zwembad	€ 201.974,35
GBB-FIN	0010-00	7400103	Gemeentefonds - Elia-compensatie	€ 177.578,13
GBB-FIN	0220-00	7390000	GAS-boetes (sluipverkeer Oudestraat)	€ 151.670,62
FIN-AC03	0020-00	7342200	Reclameborden (gemeentebelasting)	€ 147.867,30
GBB-FIN	0630-00	7020000	Opbrengsten uit prestaties: brief PIDPA	€ 127.487,00
GBB-WEDDE	0945-00	7405001	Spec. werkingssubsidies (Sociale Maribel)	€ 117.683,45
GBB-FIN	0020-00	7316000	Aanvragen omgevingsvergunningen	€ 102.383,00
GBB-BKO	0945-00	7020000	Opbrengst uit prestaties - kinderopvang	€ 102.216,88
			93,5 % van alle ontvangsten (exploitatie)	€ 18.047.252,94

De gemeente Aartselaar genereert **1/3** van alle exploitatie-ontvangsten uit de **opcentiemen** op de **onroerende voorheffing**. Uit onderzoek is gebleken dat de hoogste bedragen met betrekking tot voormelde opcentiemen worden gedragen door bedrijven/K.M.O.'s, die geen personenbelasting betalen. Ze recupereren gedeeltelijk deze kost via hun boekhouding.

Andere belangrijke ontvangsten voor de gemeente Aartselaar zijn de **opcentiemen** op de **personenbelasting** (ondanks het lage tarief) en de basisdotatie vanuit het **Gemeentefonds**.

Omwille van de aanwezigheid van diverse leasingbedrijven verkrijgt Aartselaar hoge ontvangsten inzake de belasting op **motorrijtuigen**. Deze opbrengst zal in de toekomst verminderen aangezien elektrische voertuigen vrijgesteld zijn van verkeersbelasting .

De in bovenstaande tabel opgenomen ontvangsten vertegenwoordigen **93,5 %** van alle ontvangsten.

Onderstaande geeft het aandeel van de ontvangsten over de verschillende **beleidsvelden**:

Exploitatie-ONTVANGSTEN	bedrag	percent.
gemeentefonds	3.239.943	17%
belastingen	12.826.413	66%
dividenden	550.120	3%
BKO (kinderopvang)	346.486	2%
sport	353.220	2%
onderwijs	477.719	2%
huisvuil (o.a. Diftar)	709.890	4%
overige	796.418	4%
TOTAAL :	19.300.209	100%

Alle belastingen in totaliteit (personenbelasting, onroerende voorheffing, motorrijtuigen en eigen gemeentebelastingen) vertegenwoordigen **66 %** van alle ontvangsten.

Het aandeel in het **Vlaams gemeentefonds** (inclusief GESCO-toelagen, ELIA-compensatie en de sectorale subsidies voor jeugd, cultuur en sport) bedraagt **17 %**.

De **dividenden** (vooral uit de energiesector) zorgen voor **3 %** van alle inkomsten.

Dit zijn de exploitatie opbrengsten die in de gemeente worden gegenereerd.

2. Uitgaven

In de rekening 2021 bedragen de totale uitgaven **€ 14.730.068** t.o.v. € 15.272.194 voorzien in het financieel meerjarenplan 2020-2025. Dit is **goed realisatiepercentage** van **96,45 %**.

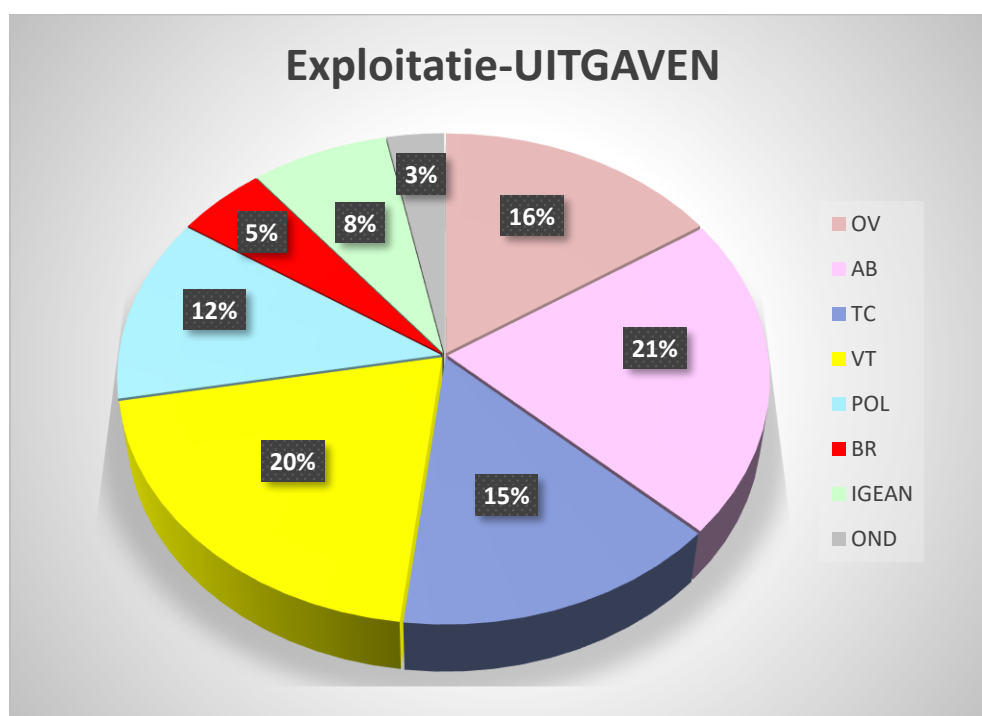
Als je dit vergelijkt met de jaarrekening 2021 kom je aan ongeveer **€ 730.000 meer uitgaven**. Vooral de totale personeelskosten spelen hier een belangrijke rol (stijging met 8,7 %) en dit door indexsprongen en aanwervingen (buitenschoolse kinderopvang, ICT, vervangingen op dienst omgeving en een interne mutatie van loonkost van OCMW naar gemeente Aartselaar)

De gemeente zorgt ervoor dat het OCMW op elk ogenblik alle financiële verplichtingen kan nakomen. Er werd hiervoor € 1,4 miljoen overgeschreven op de rekening van het OCMW.

De uitgaven voor het onderwijzend personeel, dat voor 100 % wordt betaald door de hogere overheid, worden buiten beschouwing gelaten (zie ook vermelding hierover op blz. 2).

Uitgesplit over de diverse **beleidsvelden** is de verhouding van de exploitatiekosten als volgt:

Exploitatie-UITGAVEN		bedrag	percentage
Overige diensten	OV	€ 2.300.404	16%
Algemeen Bestuur	AB	€ 3.139.527	21%
Techn. Centr. wegen, groendienst	TC	€ 2.204.011	15%
Vrije Tijd (jeugd, cultuur, bib, sport)	VT	€ 2.982.364	20%
Politie	POL	€ 1.809.431	12%
Brandweer	BR	€ 722.562	5%
Huisvuil + Containerpark	IGEAN	€ 1.109.720	8%
Cade + muziekacademie	OND	€ 462.050	3%
Totale exploitatie-uitgaven		€ 14.730.069	100%

De personeelsuitgaven vormen een belangrijk deel van de exploitatie-uitgaven (**49,5 %**).

De **raming** voor de **personeelskosten** in jaarrekening 2021 sluit **perfect** aan bij het financieel meerjarenplan en er wordt een uitstekend realisatiepercentage behaald van **99,78 %** !

De 15 grootste exploitatiekosten (in afnemende volgorde) zijn:

Actie	Item	Alg. rek.	Algemene rekening omschrijving	Bedrag
GBB-WEDDE	0400-00	62.....	ALLE personeelskosten (gemeente Aartselaar)	€ 7.287.170
GBB-FIN	0400-00	6490000	Toegestane werkingssubsidies - Bijdrage aan HEKLA	€ 1.809.431
GBB-FIN	0300-00	6430100	IGEAN: kosten voor ophaling en verwerking van huisvuil	€ 765.050
GBB-FIN	0410-00	6490000	Toegestane werkingssubsidies - bijdrage aan brandweerzone	€ 722.562
GBB-FIN	0309-00	6430100	Tussenkost in exploitatiekosten	€ 332.532
GBB-ICT	0119-02	6142800	Onderhoudscontracten/licenties/hosting computermaterieel	€ 208.816
GBB-FIN	0040-00	6500000	Financiële kosten van leningen - intresten op de leningen	€ 171.434
GBB-TECHN	0670-00	6110000	Elektriciteit - kosten voor openbare verlichting	€ 140.251
GBB-ICT	0119-02	6131999	ICT - ondersteuning (Cipal-Schaubroeck)	€ 96.669
GBB-TECHN	0200-00	6103599	Benodigheden, aanleg, onderhoud en herstelling wegen	€ 92.138
OND-DIDAC	0800-00	6150001	Aankoop didactisch materiaal - gemeenteschool Cade	€ 75.352
GBB-OND	0800-00	6437000	Kosten voor beleidsondersteuning onderwijs (Cade)	€ 72.562
GBB-FIN	0480-00	6430100	IGEAN: kosten voor de verwerking van diverse GAS-boetes	€ 70.906
GBB-SPORT	0742-02	6111000	Gas - kosten verbruik in het (oude) zwembad	€ 69.797
GBB-SPORT	0742-02	6110000	Elecdtriciteit - kosten verbruik in het (oude) zwembad	€ 67.320
81 % van alle uitgaven (exploitatie)				€ 11.981.990

In **totaliteit** (alle exploitatiekosten) werd **€ 17.019.554** geboekt aan de uitgavenkant (de loonkost van het onderwijzend personeel inbegrepen) en dat geeft een realisatiepercentage van **98,54 %** t.o.v. het totaal opgenomen in het financieel meerjarenplan.

De ramingen opgenomen in het meerjarenplan werden bijgevolg nauwgezet gebudgetteerd.

Dit is het getal dat wordt vermeld in **schema J3** voor de exploitatiekosten (**gemeente**)

Uiteraard is het wettelijk verplicht om voor alle uitgaven beneden de 100 % te blijven.

De wettelijke controle werd gelegd op het totaal van de ontvangsten - uitgaven in BBC 2020.

B. Investeringsbudget

1. Ontvangsten

- € **319.761** voor de **fietspaden Kleistraat/Oever** en **Kontichsesteenweg** (prov. Antwerpen)
 € **90.355** **Digisprong onderwijs** (subsidies vanwege Minister Weyts)
 € **19.239** **AVKA vzw** (tussenkost in kooi hamerslingeren i.p.v. discusswerpen)
 € **25.378** **gemeenten Hemiksem en Niel** (tussenkost in bouw van **hoogspanningscabine**)

Deze ontvangsten vertegenwoordigen in totaal een bedrag van **€ 455.209** (dienstjaar 2021).

2. Uitgaven

In de jaarrekening 2021 werden volgende **facturen betaald** voor diverse investeringen.
 Er werden in totaal voor **€ 3.733.653** effectief geboekt op uitgaven voor investeringen.

Hieronder worden de belangrijkste (**bedrag hoger dan € 15.000**) weergegeven :

Actie	Actie omschrijving	Item	Alg. rek.	Facturen	Opmerking
PAT-SPO01	Gemeente realiseert het intergemeentelijk zwembad	0742-02	2210407	1.414.126	bouw nieuw zwembad
WEGEN-AC01	Openbare werken in onze gemeente	0200-00	2240007	755.870	Kontichsesteenweg
WEGEN-AC01	Openbare werken in onze gemeente	0200-00	2240000	255.072	Talud Solhof
WEGEN-AC02	Openbare verlichting - verledning	0670-00	2250000	203.261	LED-verlichting straten
MIL-AC01	Diftar systeem voor huis-aan-huisafvalophaling	0390-00	2300000	185.000	aankoop containers
PAT-SPO01	Gemeente realiseert het intergemeentelijk zwembad	0742-00	2210400	120.131	hoogspanningscabine
WEGEN-AC03	Asfalteringswerk/straataanpassing (incl. Kleine Grippe)	0200-00	2240000	102.815	diverse asfalteringen
WAGEN-AC02	Werkvoertuigen/werktuigen diverse toepassingen	0119-05	2300000	94.580	hoogtewerker
PAT-CUL03	Cultureel centrum	0705-00	2210500	84.325	tribune cult. centrum
GBB-FIN	Rioleringswerken (2 facturen Pidpa) - investeringsfonds	0310-00	6640000	70.998	Talud Solhof + Oudestr
GBB-OND	gelijkblijvend beleid onderwijs	0800-00	2410000	62.673	smartborden
GROEN-AC05	Aankoop bijkomende gronden Reukens	0340-00	2200700	35.211	aankoop gronden
GROEN-AC06	Nieuwe aangelegde wegen voorzien van groen	0680-00	2250000	32.026	F. van den Berghelaan
PAT-SPO05	Sporthal De Ark	0742-00	2210400	27.482	renovatie ketel
PAT-CAD03	Cade Buerstedelei - bouw nieuwe kleuterschool	0800-00	2210207	25.528	kleuterschool
GBB	Aankoop speeltoestellen voor de speelpleintjes	0752-00	2300000	24.686	speeltoestellen
PAT-CAD04	Overige investeringen voor Cade	0800-00	2250000	21.632	poorten Cade
PERS-AC05	Vernieuwing tijdsregistratiesysteem	0112-00	2410000	21.054	tijdsregistratiesysteem
PAT-MON04	Kerkhof	0990-00	2200600	18.596	ontgravingen perk A
GROEN-AC04	Vorbereiding natuurspeeluin	0340-00	2200500	15.504	ereloon architect
ICT-AC06	Vervanging verouderde ICT-toestellen (laptops, pc's...)	0119-02	2410000	15.481	investeringen ICT
PAT-JEU02	Leonaar (project voor uitbreiding)	0752-00	2210807	15.480	ereloon architect
				3.601.531	

III. OCMW Aartselaar

A. Exploitatiebudget

1. Ontvangsten

In de jaarrekening 2021 bedragen de totale ontvangsten **€ 1.078.508** (1 miljoen in MJP).

Het **realisatiepercentage (107,85 %)** van de effectieve ontvangsten is **hoog**.

De verklaring zijn de **diverse Corona-toelagen** (in alle vormen) vanwege de hogere overheid gaande van armoedebestrijding tot voedselhulp en “verhoogde toelagen inzake leefloon”.

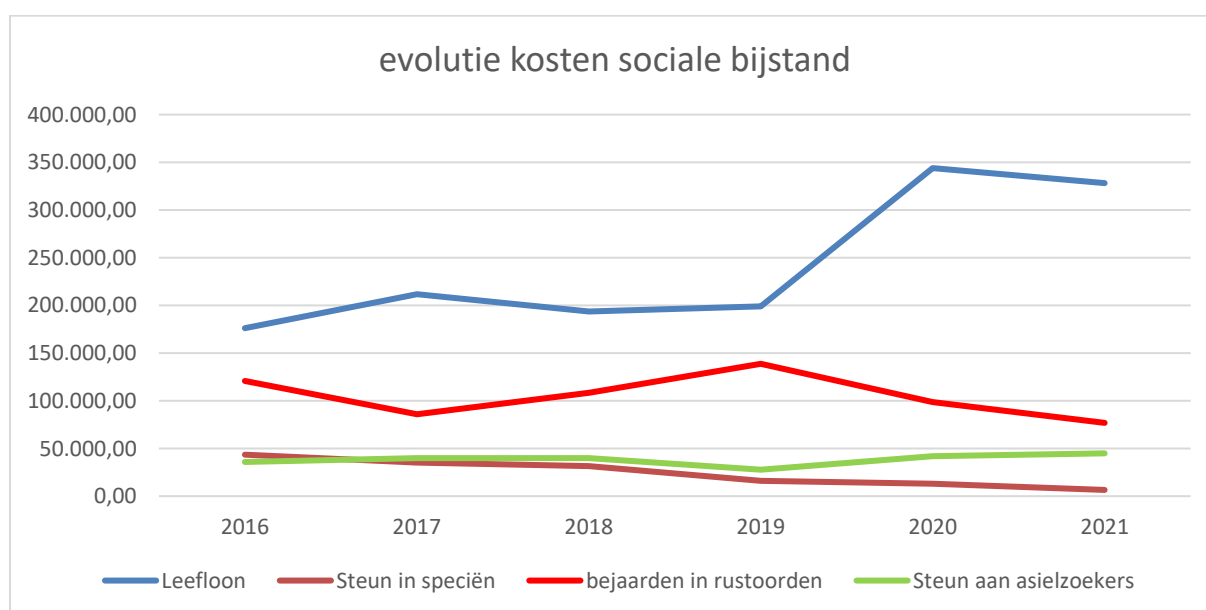
In het voorbije Coronajaar 2021 is het opvallend dat er **veel meer klanten** waren die beroep deden op de **warme maaltijdenbedeling** (€ 20.000 meer opbrengsten t.o.v. initiële raming).

2. Uitgaven

In de jaarrekening 2021 bedragen de totale uitgaven **€ 2.260.502** t.o.v. € 2.500.000 geraamd in het financieel meerjarenplan. Dit is goed percentage van **90,42 %** (net zoals vorig jaar) aangezien het voor een OCMW moeilijk is om de kosten voor de “sociale bijstand” te ramen. Bij de personeelskosten bedraagt voor het dienstjaar 2021 dit percentage 94,4 %

De evolutie van **kosten** (i.v.m. de sociale bijstand) over de voorbije jaren verliep als volgt:

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Leefloon	176.118,88	211.824,22	193.661,20	199.058,99	343.907,07	328.290,00
Steun in speciën	43.507,55	35.113,80	31.424,88	15.947,85	13.175,10	6.531,00
bejaarden in rustoorden	120.872,82	85.930,22	108.300,08	138.771,55	98.510,07	76.835,00
Steun aan asielzoekers	36.016,02	40.059,68	39.743,36	27.752,08	41.932,67	44.879,00

B. Investeringsbudget

1. Ontvangsten

Er werden geen effectieve ontvangsten geboekt i.v.m. tot investeringen in het OCMW,

2. Uitgaven

In de jaarrekening 2021 werden aanrekeningen geboekt voor een bedrag van **€ 198.157** (verspreid over diverse beleidsvelden) en voor projecten die effectief werden gerealiseerd.

GBB-OCMW	gelijkblijvend beleid OCMW	0190-00	2300000	13.512	traplift
PAT-OCMW01	Sociaal Huis De Palmboom	0190-00	2210100	115.817	dak + lift (OCMW)
PAT-OCMW01	Sociaal Huis De Palmboom	0190-00	2300000	5.217	zonwering
PAT-OCMW03	LOI Palmboomstraat	0903-00	2210800	13.855	schrijnwerk
PAT-OCMW02	Serviceflats	0950-00	2210800	49.756	renovatie van flats
				198.157	

3. Liquiditeit

Vanaf de versnelde invoering van de BBC 2020 in Aartselaar op 1 januari 2019 wordt geen gemeentelijke toelage aan het OCMW in de financiële meerjarenplanning opgenomen.

De gemeente dient er steeds voor te zorgen dat het OCMW op elk ogenblik aan al haar financiële verplichtingen kan voldoen. In de loop van het jaar heeft de financieel directeur (die de handtekeningbevoegdheid heeft zowel op rekening van de gemeente als die van het OCMW) bedragen gestort op de rekening-courant van het OCMW (**1,4 miljoen euro** in 2021).

Vanaf de jaarrekening 2020 dienen de gemeente en het OCMW overeen te komen voor welk aandeel de gemeente een tussenkomst boekt in de BBC (vrij om dit zelf te bepalen).

Vorig jaar hebben zowel de gemeente- als de OCMW-raad volgende tekst goedgekeurd:

Tussen de gemeente en het OCMW wordt afgesproken dat voor elk dienstjaar de gemeente volledig tussenkomt in het gecumuleerd budgettair resultaat van het OCMW (schema J2) zodat tot uiting komt wat het verlies van het OCMW is (totaal van exploitatie, investeringen en kapitaalsaflossingen).

In de **jaarrekening 2021** werd een bedrag van **€ 1.402.552** (zie proef- en saldibalans) geboekt als "**gemeentelijke tussenkomst**" voor het **dienstjaar 2021** op de alg. rekening 7941000.

IV. Schema J2: staat van het financieel evenwicht

De **totale** (gemeente en OCMW samen) exploitatie**ontvangsten** overstijgen ruimschoots de exploitatiekosten met bijna **€ 1.034.000**. Bij de aanpassing van het financieel meerjarenplan werden voorzichtige ramingen (Corona-crisis in 2021!) ingeschreven zodat het bestuur niet voor onaangename financiële verrassingen komt te staan. Hierdoor is er nu een batig saldo.

In de volgende aanpassing van het financieel meerjarenplan wordt dit resultaat opgenomen. Gelet op de huidige politieke en economische omstandigheden (loonkosten die blijven stijgen door vele index-overschrijdingen, historisch dure energie- en grondstofprijzen, de politieke crisis in Oekraïne en de zeer hoge inflatie) werd met het College afgesproken dit overschot te reserveren om de **meerkosten** hiervan **op te vangen**.

De financieel directeur zal in de loop van 2022 een strikte budgetcontrole uitvoeren waarover geregeld aan het College wordt gerapporteerd voor eventuele bijsturing.

De **totale investeringen** (lokaal bestuur Aartselaar) belopen **€ 3.931.810** wat behoorlijk is.

De **gemeente** betaalde in 2021 voor **€ 1.540.207** aan **(kapitaal)aflossingen** voor financiële schulden i.v.m. aangegane leningen en het **OCMW** betaalde hiervoor **€ 24.953**.

Hierdoor bedraagt de openstaande schuld per 31 december 2021 thans **€ 9.454.631** of **€ 654 per inwoner** (de totale leningen voor de gemeente en het OCMW Aartselaar).

Omwille van de gunstige thesaurietoestand en rekening houdend met het meerjarig financieel beleidsplan worden er deze legislatuur **geen leningen** meer opgenomen.

In **schema J2** worden de voormalige "**bestemde gelden**" thans vervangen door de nieuwe term "**onbeschikbare gelden**" (= gelden waar de gemeente zelf niet vrij kan over beschikken)

- Pensioenfonds (bij Ethias) voor de **mandatarissen**: € 1.477.957,76
- Pensioenfonds (bij Ethias) voor het **statutair personeel**: € 1.871.961,53
- € **3.349.919,29**

Het **beschikbaar budgettair resultaat** in de jaarrekening 2021 bedraagt **€ 7.447.667**.

De **autofinancieringsmarge** bedraagt **€ 1.851.959** wat wijst op een structureel zeer gezonde financiële toestand.

Het bestuur heeft voldoende middelen op overschot om aan de leningsverplichtingen te kunnen voldoen en kan alle geplande investeringsprojecten betalen.

V. Doelstellingenrealisatie- Beleidsevaluatie

De jaarrekening bestaat ook in de BBC 2020 niet enkel uit cijfergegevens.

Bij het opmaken van doelstellingen, actieplannen en acties is het logisch dat de stand van zaken (bijgewerkt tot op heden) wordt teruggekoppeld wat het **prioritair beleid** betreft.

De **beleidsevaluatie** over de acties die in het eenjarig financieel beleidsplan 2021 als prioritair werden aangeduid, zit bovenaan in het bundel voor de raadsleden.

VI. BESLUIT

De jaarrekening 2021 sluit met een hoog "**beschikbaar budgettair resultaat**" (€ 7.447.711).

De 2 pensioenfondsen (Ethias-verzekeringen) met een totale waarde op 31 december 2021 van € 3.349.919 vormen een goede buffer om enerzijds de betaling van de pensioenen voor de mandatarissen rechtstreeks via de verzekeringsmaatschappij te laten verlopen en anderzijds om de toekomstige responsabiliseringsbijdrage (wellicht vanaf 2023) op te vangen.

Belangrijk is de uitstekende **positieve autofinancieringsmarge** (€ 1.851.959) wat wijst op een gezond en structureel evenwicht. In deze jaarrekening werd dit positief beïnvloed door de meer ontvangsten ten bedrage van **ongeveer 1 miljoen euro** (t.o.v. de initiële ramingen).

Zowel bij de gemeente als het OCMW worden er **uitstekende realisatiepercentages** behaald wat een duidelijke aanwijzing is dat de **ramingen** van het financieel meerjarenplan **zeer dicht** aanleunen bij de **financiële realiteit** zodat ze bovendien een kleine, positieve marge bieden.

De jaarrekening 2021 toont aan dat het lokaal bestuur Aartselaar financieel gezond is.

Aartselaar, 7 april 2021

Robert Verstraeten,
financieel directeur